

Fiscaliteit ten dienste van innovatie

Dankzij twee fiscale niches kunt u uw R&D-activiteiten een boost geven:

door de gedeeltelijke vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers en de aftrek voor innovatie-inkomsten.

R&D, de kern van de zaak

Intensieve research en development (R&D) is de echte motor van de economische groei. **In een tijdperk dat gekenmerkt wordt door disruptie en grote uitdagingen**, hangen meer dan ooit groei, competitiviteit en innovatie samen.

Voor bedrijven is investeren in R&D een must geworden. Het is dus geen toeval dat regeringen alles op alles zetten om hun ecosystemen een boost te geven. In 2018 beliepen **de wereldwijde R&D-investeringen volgens de Global Innovation 1000 studie van PwC op tot 782 miljard dollar**.

Hoewel dit een wereldwijde trend is, zijn de Verenigde Staten en China dankzij hun digitale reuzen, voortrekkers op dit vlak. Alleen al in 2018 gaf het Amerikaanse **Amazon maar liefst 22,6 miljard dollar uit aan R&D**, wat overeenkomt met 12,7% van hun inkomsten. Zo is het de grootste investeerder in R&D geworden. De moedervenootschap van **Google, Alphabet, staat op de tweede plaats met iets meer dan 16 miljard dollar**.

Als gevolg van dit voordeel zien we een aanzienlijke braindrain vanuit Europa, met name in de IT sector en de wetenschap.

Het Europese reveil: doelstelling 3%

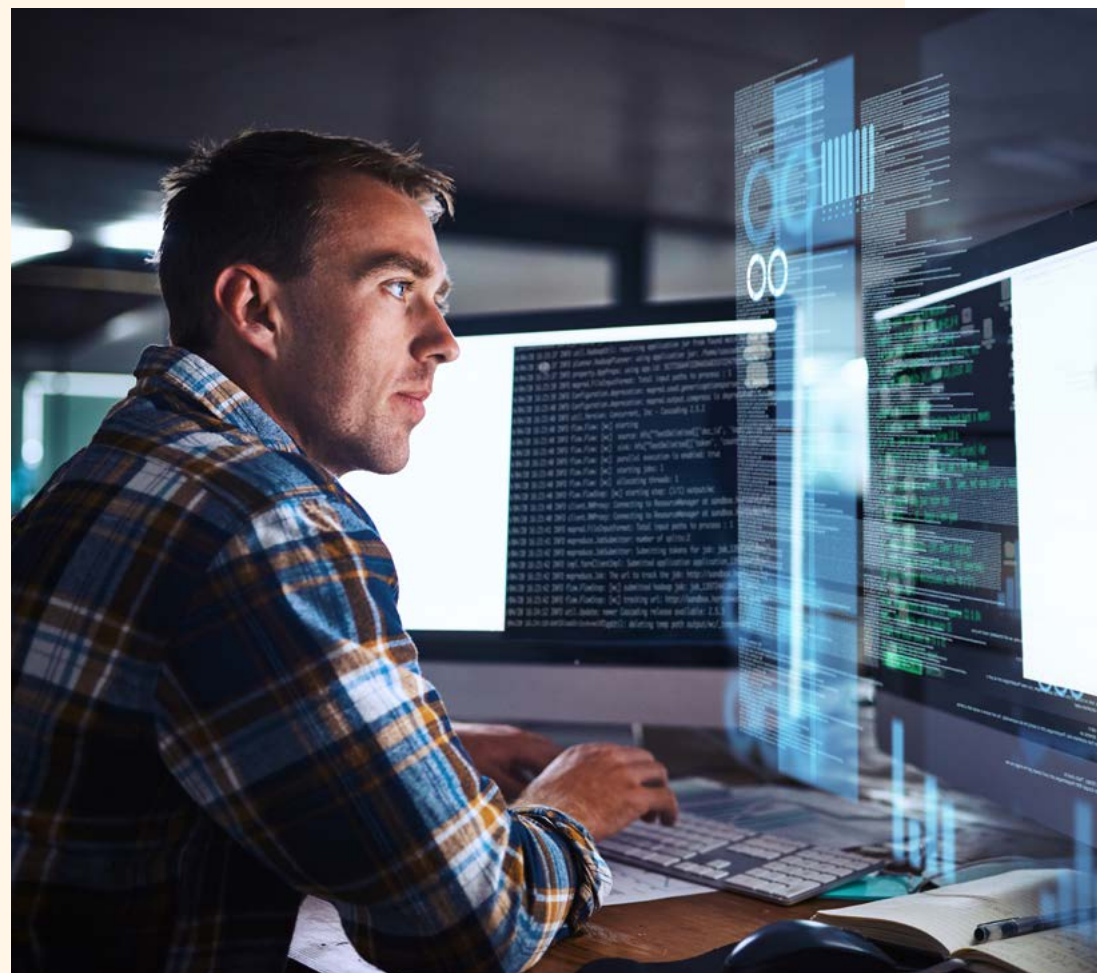
In het begin van de jaren 2000 is de Europese Unie een versnelling hoger geschakeld om zijn achterstand in te halen, met name dankzij de strategie Europe 2020. **Die verplichtte de lidstaten ertoe om hun R&D-investeringen op te krikken tot 3% van het BBP** (waarvan twee derde ten laste komt van de privésector). Hoewel deze doelstelling niet volledig werd gerealiseerd, zijn de Europese investeringen wel toegenomen tot 2,07% in 2017 tegenover 1,77% tien jaar eerder.

In dat opzicht speelt de fiscaliteit een sleutelrol: het is een krachtige tool om bedrijven te ondersteunen, want innovatie heeft nu eenmaal ideeën, gekwalificeerde mensen en ... geld nodig.

In Europa hebben we dus enkele fiscale bepalingen zien ontstaan, die werden omgezet in nationale wetgeving met het oog op de stimulatie van de R&D en de bevordering van de werkgelegenheid.

En dat werpt zijn vruchten af, met name in België.

Het volstaat om te kijken naar de Belgische biotechbedrijven. R&D is echter een belangrijke factor in alle sectoren, gaande van chemie over fintech tot IT.

« De uitdaging voor de Belgische bedrijven?
Investeren in research en development en daarbij
optimaal gebruikmaken van het bestaande fiscale
kader in België. »

België, the place to be

Tussen 2007 en 2017 zijn **de R&D-investeringen in België gestegen van 1,84% van het bbp tot 2,58%** van het bbp, wat boven het Europese gemiddelde is. Dat is goed voor iets meer dan 11 miljard euro.

België mag er prat op gaan dat het een aantrekkelijk land is voor innovatieve ondernemingen. Dat is te danken aan zijn centrale ligging, zeer gekwalificeerde werknemers en de aanwezigheid van performante clusters, zowel bij de onderzoekinstellingen, universiteiten, ondernemingen als publieke instellingen. We mogen evenmin het voordelige fiscale kader niet vergeten, waardoor België volgens het Federaal Planbureau **“één van de meest genereuze landen is op het vlak van R&D”**.

Van GVB tot AII

Eén van de meest interessante incentives is de gedeeltelijke vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers (GVB), waardoor **bedrijven tegen een lagere kostprijs gekwalificeerde onderzoekers kunnen aanwerven**. Ook biedt de aftrek voor innovatie-inkomsten (AII) eveneens een belastingvermindering op inkomsten die afkomstig zijn van intellectuele eigendomsrechten. Hoewel België perfect is uitgerust, komt niets vanzelf. Het geld mag dan wel “beschikbaar” zijn, de bedrijven moeten het wel gaan zoeken. Dit avontuur is echter niet zonder risico, en deze incentives zijn vaak bijzonder ingewikkeld.

Een onderbenutte optimalisatiemogelijkheid

Eenvoudig te begrijpen, moeilijk om toe te passen. Genereus, maar onderbenut. Er zijn twee stellingen over de verschillende maatregelen die mogen rekenen op een consensus. Bepaalde bedrijven maken er geen gebruik van, omdat ze (soms ten onrechte) menen dat ze niet aan R&D doen. Terwijl anderen de sprong in het diepe wagen, maar niet optimaal gebruikmaken van de maatregelen. Dat is te wijten aan de administratieve rompslomp en de complexiteit op het vlak van deze fiscale regelingen, maar ook aan de vage interpretatie van de regels die erop betrekking hebben. Dat zorgt voor rechtsonzekerheid, die in combinatie met de evolutie van de regelgeving talrijke vragen oproept: valt mijn project onder R&D? Welke werknemers moeten worden aangegeven? Is mijn dossier veilig genoeg, zonder dat het overdreven voorzichtig is? ***Wat zijn de risico's indien er een fiscale controle komt?***

Een fiscaal zwaard van Damocles

Ook de pers heeft dit onderwerp opgepikt: ***“Bijna één controle op twee (44%) brengt een herziening met zich mee”*** door een verkeerde toepassing van de GVB. Dat is een zware domper voor bedrijven die dit avontuur zijn aangegaan. Ze hebben tijd en middelen nodig om zich te verdedigen, zeker

wanneer er geen enkel wetenschappelijk of fiscaal rapport bestaat. Daarnaast brengt het ook financiële gevolgen met zich mee, onder andere boetes en verwijlinteressen.

In dit labyrint van procedures is gespecialiseerde begeleiding de draad van Ariadne: het is een manier om de winsten te optimaliseren en de fiscale toekomst voor te bereiden. Zo krijgt de gevolgde aanpak de nodige zekerheid. Toch doet momenteel slechts één op de vier bedrijven een beroep op experts ...

To r&d or not to r&d? Het Frascati-handboek

Het kan een banale vraag lijken, maar ze is wel van fundamenteel belang. Om te genieten van overheidssteun, zowel de GVB als de All, moet u weten of uw specifieke project of structurele programma aansluit bij de definitie van R&D. Het is één van de struikelblokken voor tal van bedrijven. Al meer dan vijftig jaar is

het Frascati-handboek het basiswerk om dit onderwerp op een uniforme manier te behandelen. Het wordt dan ook beschouwd als een onmisbaar referentiewerk. Het is dus geen toeval dat zijn definitie van R&D een belangrijke bron van inspiratie is geweest voor de meeste nationale wetten.

Wat zegt het handboek hierover?

“Experimentele research en development (R&D) omvat creaties die op een systematische manier tot stand komen om de totale kennis te laten toenemen, inclusief de kennis van de mens, cultuur en maatschappij. Deze totale kennis wordt ook gebruikt om nieuwe toepassingen te ontwikkelen.” Bovendien omvat de uitdrukking “R&D” drie soorten activiteiten: fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek en experimentele ontwikkeling. Zonder in detail te treden, is het belangrijk om te weten dat het Frascati-handboek vijf criteria vooropstelt waarmee het toepassingsgebied van R&D kan worden afgebakend.

De vijf criteria voor R&D

1. Innovatie

De activiteit moet bedoeld zijn om nieuwe ontdekkingen te doen (resultaten, methodes, technieken, modellen, enz.).

2. Creativiteit

Zij moet berusten op originele en niet-evidente begrippen en hypothesen.

3. Onzekerheid

Het eindresultaat moet gepaard gaan met een bepaalde onzekerheid.

4. Systematisch

De activiteit moet eveneens gepland en begroot zijn.

5. Overdraagbaar en/of reproduceerbaar

Tot slot moet zij leiden tot resultaten die kunnen worden gereproduceerd of overgedragen.

Voorbeelden?

Doet u bloedanalyses in het kader van regelmatige check-ups? Dat valt niet binnen het toepassingsgebied van R&D. Indien uw bloedproeven echter deel uitmaken van een evaluatieproject van patiënten die een nieuw geneesmiddel innemen, dan kunnen we wel aannemen dat dit R&D is. In dat geval kan het verplegend personeel dat de analyses

uitvoert bijvoorbeeld wel genieten van de GVB-regeling.

Nemen we het voorbeeld van een start-up die een (winstgevend) softwarepakket commercialiseert dat ontwikkeld werd door onderzoekers, dan heeft dat wel degelijk betrekking op experimentele ontwikkeling en is het dus R&D. Het jonge bedrijf kan in dit geval gebruikmaken van de All ...

De gedeeltelijke vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers

A. Besparingen op uw payroll

Deze fiscale maatregel is begin 2000 ontstaan en is één van de meest populaire bij bedrijven. Wat is het principe? De maatregel wil mogelijkheden **creëren waarmee uw onderneming hoogopgeleide profielen** tegen een lagere loonkost kan aanwerven. Hoewel de berekeningen afhankelijk zijn van situatie tot situatie, kan de gemiddelde besparing oplopen tot 10.000 euro per jaar en per onderzoeker (tussen 15% en 25% voordeel).

Concreet kunnen bedrijven dankzij deze fiscale niche genieten van **een vrijstelling van 80% op de aan de overheid door te storten bedrijfsvoorheffing**, en dat voor een bepaald aantal gediplomeerden die deelnemen aan specifieke projecten of aan structurele R&D-programma's. Voor bachelors bedraagt het **huidige vrijstellingspercentage 40%, maar tegen 2020 stijgt dit tot 80%**. In welk kader u ook werkt, dit zijn aanzienlijke sommen die u niet langer hoeft door te storten naar de overheid.

B. Wat zijn de voorwaarden?

Hoewel deze bepaling eenvoudig te begrijpen is, is de toepassing in de praktijk een ander paar mouwen. De GVB is bedoeld voor alle werkgevers – met specifieke regelingen afhankelijk van de “categorie” van de entiteit – die R&D-projecten of -programma’s ontwikkelen en die in dat kader personeel tewerkstellen met een bepaalde scholingsgraad. Er zijn echter een aantal vragen te beantwoorden:

- > **Welke projecten of programma’s** vallen binnen het toepassingsgebied van R&D? En hoe kan u dit bewijzen?
- > **Wat zijn de specifieke kenmerken** per “bedrijfs categorie”?
- > **Welke diploma’s** vallen onder de vrijstelling?
- > **Welke administratieve stappen** moeten er gezet worden om er gebruik van te maken?

C. Een wetenschappelijk rapport: het fundament

Zonder een ijzersterk wetenschappelijk rapport gaan de fundamente van uw fiscale onderbouw instabiel worden. De rol van het rapport is essentieel, omdat u hiermee uw aanpak kunt verdedigen bij de BELSPO (Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid), in overeenstemming met de voorschriften van het Frascati-handboek. **Om te weten te komen of uw project of programma binnen het toepassingsgebied van R&D valt, is één van de grootste moeilijkheden om de GVB correct toe te passen.** Dat kan ofwel aanleiding geven tot overdreven optimisme, ofwel tot een onderbenutting van deze hefboom.

In het eerste geval gaat het bedrijf, dat vaak te optimistisch is, het avontuur aan met de “eenvoudige” steun van het sociaal secretariaat. Indien men bij een controle niet in staat is om zijn aanpak te rechtvaardigen (de bewijslast ligt bij de belastingplichtige), dan is dat een behoorlijk koude douche. **Bepaalde bedrijven benutten deze niche dan weer niet ten volle.** Ze weten bijvoorbeeld niet dat een verpleger die bloedanalyses uitvoert binnen de GVB-regeling kan vallen, net zoals de planning of het opstellen van rapporten.

D. “Categorieën” die gewicht in de schaal leggen

De afgelopen jaren heeft **de wetgever het toepassingsgebied van de GVB uitgebreid** naar “alle” bedrijven die onderzoekers tewerkstellen (hoewel er voor deze profielen geen enkele definitie of diplomavereiste bestaat), maar zijn er wel specifieke “categorieën” voorzien:

1. De universiteiten, de hogescholen, de erkende wetenschappelijke instellingen, de onderzoeksfondsen, enz.;
2. De bedrijven die een samenwerkings samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten met een entiteit van de eerste categorie;
3. De “Young Innovative Company” (YIC);
4. De “overige” werkgevers (ondernemingen, maar ook stichtingen en vzw's).

Waarom is dit belangrijk?

Afhankelijk van de “categorie” zijn de toegangsvoorwaarden om gebruik te maken van de GVB en de berekeningsregels verschillend. Bij wijze van voorbeeld kunnen de universiteiten in principe de

volledige verloning van de onderzoeker in rekening brengen, ongeacht de arbeidstijd die werd besteed aan het project. Voor de overige categorieën zal het bedrijf de tijd die werd besteed aan het R&D-project moeten proratiseren. Voor de YIC wordt dezelfde werkwijze gevolgd, maar zijn **de strikte diplomavooraarden niet van toepassing op het technische en ondersteunende personeel** (hoewel relevante ervaring wel vereist kan zijn). Dat is een voordeel waarvan de laatste categorie geen gebruik kan maken.

E. Diploma's en prorata

Zodra deze eerste vragen beantwoord zijn, moet men de personeelsleden identificeren die moeten worden aangegeven en de relevante arbeidstijd vastleggen (indien dit van toepassing is). Deze elementen zullen het wetenschappelijke rapport stofferen en zullen toelaten om het fiscale dossier samen te stellen. Dat bevat namelijk alle financiële berekeningen.

In dit stadium wordt u geconfronteerd met andere vragen:

- > **Hebben we alle R&D-projecten opgenomen** in het rapport?
- > **Hoe kunnen we de R&D-dimensie van elk project aantonen?** Bijvoorbeeld aan de hand van gewestelijke subsidies die werden verkregen voor onderzoek, klinische proeven, samenwerkingsakkoorden, aanvragen voor octrooien, enz.
- > **Hebben we alle personeelsleden** die mogelijk in aanmerking komen in kaart gebracht?
- > **Welke prorata** moeten we toepassen op elk personeelslid?
- > **Hoe kunnen we dit bewijzen?** Dit is een onmisbare fase, waarin alle documenten zoals timesheets, functieomschrijvingen, evaluaties, management-rapporten enz. tegen het licht moeten worden gehouden.

In de praktijk: twee verschillende wegen, een enkele doelstelling

Om gebruik te kunnen maken van de GVB is het belangrijk om de handen uit de mouwen te steken en de nodige administratieve stappen te zetten. De procedure vereist coherentie, expertise en ijver in elke fase. Om de zaken eenvoudig te houden, is het aangewezen dat u twee verschillende wegen opgaat: een wetenschappelijke en een fiscale. Hoewel de eerste verplicht is, behalve voor de instellingen van de eerste categorie (universiteiten, hogescholen, erkende wetenschappelijke instellingen, onderzoekfondsen, enz.), is de tweede uw beste garantie om te vermijden dat de fiscus u het deksel op de neus geeft.

A. De wetenschappelijke weg: een verplichting

1. **Uw specifieke project of structurele programma aanmelden bij BELSPO:** zelfs indien uw dossier niet volledig is, is dit de allereerste verplichting. Zodra de aanmelding is gebeurd, hebt u groen licht om de GVB toe te passen vanaf de uitbetaling van de lopende maand.
2. **Uw wetenschappelijk rapport voorbereiden:** het fundament dat uw fiscaal voordeel onderbouwt en dat het verschil zal maken bij een fiscale controle.
3. **Uw aangifte bij BELSPO vervolledigen:** aan de hand van het wetenschappelijke rapport, en uiterlijk voor een controle, dient u een hele reeks gegevens te verstrekken: omschrijving van het project of het programma, lijst met betrokken personeelsleden met vermelding van functie, toegekende arbeidstijd, diploma, enz.
4. **Uw rapport verdedigen voor BELSPO:** dit is de manier om uw wetenschappelijke benadering te laten goedkeuren door de bevoegde autoriteit. Die reikt u een document uit dat het R&D-karakter van uw punctuele project of structurele programma bevestigt ("het bindend advies").

B. De fiscale weg: uw garantie

Het is nuttig om een zicht te hebben op de kalender om het fiscale luik van de toepassing van de GVB te begrijpen:

- > **Wanneer kan de GVB ten vroegste worden toegepast?** Vanaf de uitbetaling van de maand waarin u BELSPO op de hoogte hebt gebracht. Voor de universiteiten, hogescholen, erkende wetenschappelijke instellingen en onderzoeksfondsen bestaat deze beperking echter niet.
- > **Uiterlijk wanneer?** Voor de lonen van 2019 hebt u tot 31/08/2020 de tijd via een “negatieve aangifte”.
- > **En zodra deze termijn overschreden is?** U kunt nog vier jaar teruggaan en een “bezwaarschrift” indienen bij de fiscus. Dat betekent dat u tot 31 december 2020 de tijd hebt om de retroactieve toepassing te vragen van de GVB vanaf 1 januari 2016. De procedure die in gang wordt gezet door het indienen van een bezwaarschrift komt dus neer op het proactief aanvragen van een fiscale controle. Het bezwaarschrift is dan wel tijdrovend, maar het voordeel ervan is dat u later gerust kunt zijn, aangezien u uw dossier verdedigt voor de bevoegde instanties om een sluitende beslissing te bekomen. Daarom is het in bepaalde welomschreven situaties aangewezen om geen “negatieve aangifte” in te dienen en om een bezwaarschrift in te dienen. Dat moet met de nodige omzichtigheid gebeuren, omdat dit een heikel punt blijft voor de belastingdiensten. Het brengt immers heel wat werk met zich mee voor de administratie ...

Het bindend advies van belspo: facultatief, maar wel aanbevolen

Zowel de fiscus als de belastingplichtige kan een bindend advies vragen aan BELSPO. Op die manier kan deze de onzekerheid over het “R&D”-karakter wegnemen. Hoewel dit geen verplichte stap is, is het wel sterk aangeraden om hiermee verder te gaan, zeker wanneer u uitsluitend negatieve aangiftes indient.

Een competent team neemt de leiding om uw risico's te beperken met maximale return

MoneyOak biedt u een zeer competent team met jarenlange ervaring in het toepassen van de fiscale maatregelen rond R&D waar u recht op hebt. Onze fiscalisten, analisten en technische profielen werken samen aan jouw dossier zodat alle aspecten goed belicht worden.

Ik heb geen tijd!

Geen nood. Wij optimaliseren ook jouw tijd. Door zeer gericht vragen te stellen om een goed dossier op te bouwen en door met verschillende competente profielen te werken (met telkens een fiscalist, analyst en technisch profiel) dient u ons enkel door te verwijzen naar de juiste profielen binnen het bedrijf om de nodige informatie op te vragen. Wij nemen in alle transparantie en na uw goedkeuren ook contact op met het sociaal secretariaat om de korting bedrijfsvoorheffing toe te passen in geval van payroll procedure, of zorgen voor een volledig en correct indienen van een bezwaarschrift indien van toepassing.

Hierbij op een rijtje wat MoneyOak op zich neemt:

- > Eerste analyse van het potentieel
- > Uitwerken van een strategie om het potentieel te verzilveren die in lijn liggen met jouw verwachtingen
- > Analyseren van de R&D indicatoren
- > Identificeren van R&D projecten
- > Kwantificeren van tijd gespendeerd aan R&D projecten
- > Berekeningen van de korting bedrijfsvoorheffing
- > Jaarlijkse aanmelding op BELSPO
- > Verdediging van jullie dossier bij BELSPO indien van toepassing
- > Jaarlijkse rapport met beschrijving en becijfering van de R&D activiteiten
- > Contact met sociaal secretariaat
- > Contact met controle instanties ingeval van fiscale controle
- > Uitwerken van aan strategie om de maatregelen correct en optimaal te kunnen toepassen

Wat bij controle?

MoneyOak staat u bij van A tot Z bij elke controle. We analyseren de vragen, we verzamelen de benodigde informatie en verwoorden de vraag om inlichtingen met de nodige bewijsstukken. U hoeft enkel de nodige informatie aan te reiken en ons in contact te brengen met de juiste profielen in het bedrijf. Wij verwerken alles, en na uw goedkeuren wordt alles door MoneyOak aan de fiscus overgemaakt.

Wat als MoneyOak zich vergist?

MoneyOak maakt zich sterk dat ze bijna elke controle goed hebben kunnen afhandelen. Blijkt toch dat er een terugbetaling dient te gebeuren die een rechtstreeks gevolg is van een foute inschatting van MoneyOak, dan deelt MoneyOak in dit risico.

10 tips om de korting bedrijfsvoorheffing voor O&O goed toe te passen

1. Leg je R&D trajecten vast in een roadmap
2. Identificeer activiteiten die onder R&D vallen en log deze met een timesheet systeem
3. Vraag bij elke aanwerving een copy van het diploma van de werknemer
4. Meld je bedrijf tijding aan op www.belspo.be
5. Vermeld de aard van R&D activiteiten in de functieomschrijvingen
6. Evalueer op regelmatige basis de vooropgestelde tijdsallocatie aan R&D vs de werkelijke tijdsallocatie
7. Wees consistent in het documenteren van R&D projecten. Het is een pluspunt als hier procedures voor zijn.
8. Vermeld de R&D activiteiten in jaarlijkse evaluatie van personeel
9. Duid aan op een organogram waar de R&D activiteiten zich bevinden in het bedrijf
10. Elk jaar in april: valideer de toegepaste R&D -percentages via de loonprocedure met de werkelijke R&D percentages en voer een correctie uit om van de verschillen af te komen.

Voorbeeld

1 Beschrijving: U bestelt een nieuwe CRM toepassing voor uw bedrijf. U hebt een gedetailleerde technische analyse uitgevoerd en met verschillende grote leveranciers besproken, zoals Microsoft Navision. Er zal enige customizatie plaatsvinden om uw activiteiten te integreren met de CRM toepassing

R&D-karakter: zeer laag of zelfs nihil. Dit project kan worden gezien als een implementatieproject met een lage technische complexiteit. De technische analysefase voor leveranciersselectie heeft een commercieel eindpunt en de daadwerkelijke implementatie en ontwikkeling die moet worden uitgevoerd, is niet voldoende complex om als R&D te worden gekwalificeerd.

2 Beschrijving: Uw bedrijf heeft besloten om een nieuw ERP-systeem helemaal opnieuw te ontwikkelen, en dit intern. In dit ERP-systeem kunnen verbindingen worden gemaakt met machines, zoals uitlezen van bewerkingen, onderhoudsgegevens van componenten en prestatiegegevens van de machine. Het ERP-systeem zal ook een slimme planningsmodule bevatten om planning en middelen te optimaliseren. Het ERP-systeem zal ook een voorspellende onderhoudsmodule bevatten op basis van realtime gegevens om machinestoringen te anticiperen en onderhoudskosten te verlagen.

R&D-karakter: hoog. De technische uitdagingen in dit systeem liggen in de integratie van gegevens met een hoog volume die in realtime moeten worden geanalyseerd. De voorspellende analysealgoritmen worden ontwikkeld en verfijnd vóór implementatie, wat integraal deel uitmaakt van onderzoeksactiviteiten. Het geheel van de benodigde ontwikkeling kan worden gezien als R&D vanwege de aanzienlijke technische uitdagingen, tot het moment van implementatie. Daarna vervalt het R&D karakter, tenzij er weer significante verbeteringen worden toegevoegd met een bepaald niveau van technische complexiteit.

3 Beschrijving: Een grootwarenhuis heeft beslist om onderzoek te doen naar het aankoopgedrag van bezoekers van een supermarkt. Het doel is om een volledig nieuwe 'shopping experience' te creëren.

R&D-karakter: medium tot hoog. Dit type activiteiten valt onder R&D in service activities. Hierbij worden nieuwe concepten ontwikkeld waarbij onderzoek verricht wordt om deze nieuwe concepten af te toetsen en bij te sturen. Het Frascati handboek spreekt over 'research into new travel and holiday concepts'. Dit kan doorgetrokken worden tot 'research into new shopping concepts'.

De aftrek voor innovatie-inkomsten

A. Een reis in het verleden

Laten we beginnen met een korte historiek. Al verschillende jaren was de aftrek voor octrooi-inkomsten (AOI) één van de fiscale incentives voor innovatie. Sinds 1 juli 2016 wordt deze maatregel gaandeweg (zie ook het kaderstuk) vervangen door de aftrek voor innovatie-inkomsten (AII of IID, wat staat voor “Innovation Income Deduction”). De AOI werd geïntroduceerd in 2007 en maakte het mogelijk om de fiscale druk op inkomsten uit octrooien en aanvullende beschermingscertificaten te verlichten.

Het was een manier om de R&D-activiteiten in België te stimuleren, maar ook om buitenlandse bedrijven aan te trekken dankzij een vermindering van 80% van de bruto-inkomsten. Deze maatregel heeft er onder andere toe bijgedragen dat de grote wereldwijde farmaconcerns in België verankerd zijn. De OESO vond deze regeling echter een beetje te “gunstig”, waardoor België de maatregel moest herzien ... en hieruit is de AII ontstaan!

B. Een herziene en gecorrigeerde formule

Een eerste wijziging die de AII heeft doorgevoerd: **de aftrek bedraagt voortaan 85%**, maar dan op de netto-inkomsten afkomstig van intellectuele eigendomsrechten (IE), in tegenstelling tot de AIO, die hoofdzakelijk betrekking had op de bruto-inkomsten. Voortaan dient u dus de ontwikkelingskosten van de IE af te trekken om de netto-innovatie inkomsten te bepalen. Bovendien heeft de wetgever eveneens de kwalificerende inkomstenbronnen uitgebreid.

Een zegen voor software

Een tweede belangrijke nieuwigheid? **Het toepassingsgebied is niet langer beperkt tot octrooien**, maar strekt zich voortaan ook uit tot andere IE-rechten, met name softwareprogramma's die beschermd worden door auteursrechten, kwekersrechten en weesgeneesmiddelen.

Voor computersoftware werden er twee bijkomende voorwaarden voorzien:

- > De software mag voor 1 juli 2016 geen inkomsten hebben voortgebracht;
- > De software moet het resultaat zijn van een R&D-project of -programma (volgens de criteria van het Frascati-handboek).

“Kunst ontstaat uit beperkingen en sterft door vrijheid.”

Michelangelo

De software dient echter, in tegenstelling tot overige IE, niet geregistreerd te worden. Tot slot kunnen zowel de mede-eigenaars, vruchtgebruikers als houders van een licentie of gebruiksrechten op deze rechten genieten van de aftrek.

C. De (goede) vragen om te stellen

Net zoals voor de GVB is het principe van de AII niet zo ingewikkeld. **De toepassing ervan vereist echter wel specifieke expertise** op het vlak van wetenschappelijke, financiële en juridisch-fiscale kennis.

1. Komt mijn software in aanmerking?

De R&D-dimensie

Heel wat bedrijven weten soms niet dat ze een innovatieve software hebben die mogelijk kan genieten van de AII. Terwijl de software beschermd is door de auteursrechten, moet men nog de eventuele R&D-elementen ervan bepalen ...

Nochtans kan **een evolutie op het vlak van informatica**, zoals de ingebruikname van een krachtigere versie, de verrijking of **aanpassing van een bestaand systeem onder R&D vallen**, zodra we spreken over een vooruitgang die leidt tot een verrijking van kennis. En dit alles dient behoorlijk onderbouwd te worden om latere problemen te vermijden.

2. Hoe moet de AII worden berekend?

De berekening van de AII is een van de struikelblokken van deze maatregel, hoewel het concept op zich gemakkelijk te begrijpen is:

- > U dient de inkomsten te identificeren die afkomstig zijn van software (individueel, per groep of per type product);
- > Alsook de kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling ervan;
- > U dient de Nexus-ratio te berekenen (lees het kaderstuk);
- > Voer deze gegevens in de onderstaande formule in:

$$\text{AII} = (\text{bruto-inkomsten} - \text{R\&D-kosten}) \times (\text{"Nexus-ratio"} \times 130\%) \times 85\%$$

Gemakkelijk? Vervolgens moet men ook nog nauwkeurig elk element van de vergelijking kunnen bepalen. We beginnen met de Nexus-ratio (lees het kaderstuk).

Hierbij enkele pistes:

- > **Voor de inkomsten:** Er zijn meerdere vragen die opduiken: hoe kan het gedeelte van de omzet afkomstig van een softwareprogramma worden geïsoleerd? Hoe kan het gedeelte immateriële inkomsten worden geëvalueerd (knowhow, merk, enz.)? Hoe moet men tewerk gaan wanneer software en hardware met elkaar zijn verbonden? En indien het gaat over een softwareprogramma dat intern wordt gebruikt: hoe moeten de inkomsten worden gecijferd? In het laatste geval kunt u bijvoorbeeld het bedrag inschatten dat een derde bereid zou zijn om te betalen voor het gebruik ervan, aan de hand van een marktstudie.
- > **Voor de kosten:** het is niet echt de aard van de kosten waarmee rekening zal worden gehouden,

maar eerder de bestemming ervan. Met name alle kosten die verband houden met de ontwikkeling of verwerving van de IE tijdens de belastbare periode, met uitzondering van de interesten, vastgoedkosten en algemene R&D-kosten.

- > **Historische kosten:** weet ook dat u niet enkel de kosten van het lopende jaar moet aftrekken, maar ook de historische R&D-kosten (boekjaren afgesloten na 30 juni 2016). Een andere mogelijkheid is om onherroepelijk te kiezen voor een alternatief regime: de lineaire afschrijving van deze historische kosten over een periode van maximaal zeven jaar.
- > **Andere bijzonderheid:** indien uw belastbare grondslag te laag is, kunt u uw aftrek overdragen naar latere fiscale boekjaren.

Het belang van een stevig rapport

U hebt het vast wel begrepen: ***al deze elementen zijn vatbaar voor interpretatie***. En aangezien de AII een aftrek is, komt de bewijslast toe aan de belastingplichtige. U moet dus bereid zijn om ten aanzien van de fiscus uw keuzes te verantwoorden, aangezien u verplicht bent om documentatie bij te houden. Daarom is het dan ook zo belangrijk om een omstandig wetenschappelijk en fiscaal rapport op te maken ...

IN DE PRAKTIJK

De ruling, uw zekerheid

1. De melding aan BELSPO

Net zoals bij de GVB begint alles met een melding te doen bij BELSPO: voor software, aangezien deze stap niet noodzakelijk is voor octrooien. Net zoals bij de GVB wordt het aanbevolen om een bindend advies te vragen dat het “innovatieve” karakter van de software bevestigt.

2. De rilingaanvraag

U mag er gerust in zijn: u hebt de mogelijkheid om uw methodologie te verdedigen voor de Dienst Voorafgaande Beslissingen (DVB) in Fiscale Zaken. Dat is een departement van de FOD Financiën dat zich op voorhand uitspreekt over de toepassing van de fiscale wetten. Een beslissing van een *ruling* biedt zekerheid, omdat deze juridisch bindend is voor de belastingdienst. De DVB zal zich hoofdzakelijk buigen over de methodologie om de bruto innovatie-inkomsten te bepalen. Zodra de fiscus dit goedgekeurd heeft, zullen latere controles deze methodologie, die werd ontwikkeld in samenspraak met de DVB, niet langer kunnen betwisten.

3. De timing voor uw belastingaangifte

Laten we uitgaan van de inkomsten van 2018: uw rekeningen afgesloten per 31 december 2018 en gepubliceerd op 30 juni 2019. U hebt dan tot eind september de tijd om uw belastingaangifte in te dienen. Hoe gebeurt dit? Dien een aanvraag tot *prefiling* in bij de DVB voor eind januari (voor boekjaren die afsluiten op 31/12/2019). Het gaat om een eerste voorstel, dat vervolgens wordt aangepast in functie van de vragen van de fiscus en uw aanvullingen. Zodra de fiscus akkoord gaat met alle details van de uiteindelijke aanpak, wordt er vervolgens een *filing* (de officiële aanvraag) ingediend voor eind juni, opdat de *ruling* voor eind september zou kunnen worden uitgereikt.

Van aoi tot aii: aflossing van de wacht

Na de verdwijning van de AIO werd een overgangperiode voorzien tot 30 juni 2021, tijdens de welke nog gebruik kan worden gemaakt van het oude regime (onder bepaalde voorwaarden). Concreet? Indien de octrooiaanvraag dateert van voor 1 juli 2016, dan is er geen probleem. U kunt dan kiezen voor de AIO. Indien dit gebeurt na 30 juni 2021, dan vervalt deze keuze. Maar voor de tussenperiode is er verwarring.

Merk op dat u beide fiscale niches tegelijkertijd kunt gebruiken, maar voor andere IE-rechten. In beide gevallen maakt u een onherroepelijke keuze: indien u kiest voor de AIO voor octrooi X, is het onmogelijk om gebruik te maken van de AII voor de octrooi-inkomsten van X tijdens de overgangperiode

De nexus-ratio uitgelegd

De Nexus-ratio is **een nieuwigheid van de AII**. Het is tevens een van de meest technische onderdelen. Deze correctiefactor moet ervoor zorgen dat de R&D-inspanningen wel degelijk worden gedaan door de belastingplichtige of door de onafhankelijke onderaannemers, voor rekening van de belastingplichtige.

Hoe? Door de acquisitiekosten en de uitbestede R&D-kosten binnen een entiteit die verbonden is met de onderneming uit te sluiten. Deze “niet-kwalificerende uitgaven”, die worden ingevoerd in de Nexus-ratio, hebben een negatieve invloed en verlagen het fiscale voordeel. De “kwalificerende” uitgaven daarentegen bestaan uit interne R&D-kosten of kosten uitbesteed aan een niet-verbonden onderneming.

U hebt het ondertussen al begrepen: de berekening van de Nexus-ratio roept nog andere vragen op. Wat verstaat men bijvoorbeeld onder verbonden onderneming? Zo kan een kmo, waarvan het R&D-luik wordt beheerd door de managementvennootschappen van de vennoten, op die manier gepenaliseerd worden. Die situatie kan echter worden vermeden door tijdig de gepaste maatregelen te nemen.

Naast andere bijzondere kenmerken, zoals een uplift van 30%, moet u weten dat de Nexus-ratio een weerlegbare veronderstelling is: dat betekent dat u de toepassing ervan kunt betwisten wanneer u meent dat de aftrek te laag is. Die visie zal u uiteraard moeten rechtvaardigen ...

Wat Moneyoak voor U doet

- > Analyseren van het potentieel
- > Strategie overeenkomen voor optimale toepassing IID regeling
- > Identificeren van de juiste projecten
- > Aantonen van het R&D karakter
- > Verdediging bij BELSPO
- > Opmaken van een ruling
- > .....

Vandaag handelen, morgen voorbereiden

Het Belgische landschap is eerder eenvoudig samen te vatten: er zijn enorme financiële voordelen voorhanden voor bedrijven die inzetten op research en development. Maar dan moet u nog de bestaande fiscale niches optimaal benutten.

Na een lang en vaak technisch parcours liggen er nochtans aanzienlijke voordelen binnen handbereik. **Een van de uitdagingen is uiteraard om de huidige winsten van de GVB en van de All te optimaliseren.**

Dat is echter nog niet alles: een goed geïnformeerd bedrijf zal anticiperen en zijn fiscale toekomst voorbereiden. Het zal inzetten op het heden en tegelijkertijd potentieel creëren voor een toekomst die nog rooskleuriger is.

Hoe?

Zo speelt bijvoorbeeld voor de GVB de “categorie” van de entiteit een belangrijke rol: indien uw bedrijf niet kan veranderen in een erkende

wetenschappelijke instelling, kan het daarentegen wel proberen om de voorwaarden voor een YIC te vervullen of een samenwerkingsovereenkomst ondertekenen met een universiteit of hogeschool. Bij de All zijn er tevens verschillende wegen die kunnen worden bewandeld om uw fiscale situatie te verbeteren: uw winstmarge verbeteren door optimaal uw omzet afkomstig van innovatie te benutten of uw kosten verlagen.

Waarom zou u het aandeel van hardware en software op uw facturen niet afzonderlijk kunnen vermelden? Een ander voorbeeld: waarom zou u niet proberen om over te stappen naar een licentiemodel of SaaS (Software as a Service), met behoud van intellectuele eigendom, waar de nadruk momenteel wordt gelegd op de contractuele R&D?

Elke situatie is anders: dit vereist een specifieke benadering en expertise. Belangrijk is dat u dit avontuur niet alleen aangaat ...

MoneyOak helpt uw bedrijf om te groeien, zich te ontwikkelen.

Om de troeven die bijdragen aan de uitstraling van uw bedrijf in de kijker te plaatsen. Om te investeren in de toekomst.

Contact

Louizalaan 523

1050 Brussel

contact@moneyoak.com

+32 2 318 67 13

